

Çocuklar Niçin Evden Kaçar?

Çocuklar, sıcak bir evi, bir aileyi, güveni bırakıp kendilerini bilinmez kucığına niçin atarlar? En temel neden kaçtıkları evin sıcak, ailenin ise güvenli olmamasıdır. Evden kaçan çocukların bir kısmı, ev içinde fiziksel ve cinsel istismara uğrayan çocuklardır. Baş edemedikleri ve durduramadıkları bu istismar nedeni ile güveni ve sevgiyi dışarda aramaya giderler.

Kimi aşırı baskı, ailelerinin bir türlü gerçekleştiremedikleri beklentilerinden dolayı ceza almak korkusu ile kendilerini sokaklarda bulmaktadır. Karne zamanları artan kaçırlar bundandır. Bazen aile bütünlüğü ve denetimi kaybolur. Ebeveynlerden birinin olmaması, hasta olması, alkol vb. sorunları olması, aile içi çatışmalar, ekonomik sorunlar ailenin, çocuğu koruyucu, destekleyici, denetleyici ve güven verici özelliğini yok eder. Aile, çocuğun başka yerlere kaydığının farkında bile olmaz. Böylece bir anda değil ama zaman içinde çocuk ailesinden uzaklaşır, kopar.

Kaçışın nedeni her zaman sadece aileler değildir. Evden kaçırlarda çocuğun yapısı, bireysel sorunları da rol oynar. Mental kapasitesi kısıtlı, hareketli, dürtülerini kontrol edemeyen çocuklar çabuk uyarılır, kolay ikna edilir ve akıllarına gelen her fikrin mükemmel olduğunu düşünerek peşine düşebilirler.

Ailelere Öneriler

Çocuk kaçıranlar daha çok çocukların yalnız kaldığı alanda eyleme geçiyor ve çocuk parkları, okul çevreleri ve semt pazarları gibi alanları seçiyorlar. Bu nedenle küçük yaşlardaki çocukların tek başına bırakılmaması gerekiyor. Çocuklara adını ve soyadını öğretmek, ailelerini anlatacakları bilgileri vermek gerekiyor.

Çeşitli nedenlerle evden kaçan ve ya zorla aileden koparılan çocukların büyük bir kısmının aile ile aynı evde yaşamasına rağmen ruhsal olarak aileden çok uzakta çocuklar olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla çocuklarımızı tanımaya, anlamaya, onlarla konuşmaya, var olan sorunları çözmeye çalışmamız gerekiyor.

En çok kaçırlması hedeflenen çocuk tipinin içine kapanık, daha sessiz olan, karşı koyma becerisi daha düşük, çok sosyal olmayan, yalnız ve utangaç çocuklar olduğu belirtiliyor. Çocuklar bu yüzden bağırmaı öğrenmeli. Avaz avaz bağırması ve direnç göstermesi öğretilmelidir.

Çocukları eğitmek, yabancılara karşı uyarmak, kendini korumayı öğretmek, tehlikelerin farkında olmasını anlatmak gerekiyor.

KAYIP VE KAÇAK ÇOCUKLAR

Aile Bilgi Broşürü

TÜİK'in 81 ilde yaptığı araştırmanın verilerine dayanarak hazırladığı rapora göre, Türkiye'de günde 32 çocuk kayboluyor.

Cihanbeyli Rehberlik ve
Araştırma Merkezi

İstatistiklerle Kayıp ve Kaçak Çocuklar

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre; 2008-2016 yılları arasındaki 8 yılda 104 bin 531 çocuk için kayıp müracaatı yapıldı. Ailelerine kavuşturulan çocukların sayısının yer almadığı istatistiklere göre, 2008 yılında 4 bin 517, 2009 yılında 5 bin 81, 2010 yılında ise 8 bin 81 çocuk kayboldu. Kayıp çocuk sayısının çift hanelere çıktığı 2011 yılında 10 bin 67, 2012 yılında 12 bin 474, 2013 yılında 16 bin 218, 2014 yılında 18 bin 696, 2015 yılında 17 bin 706 ve 2016 yılında ise 11 bin 691 çocuk kayıp olarak bildirildi. Ayrıca kayıp çocukların 59 bin 435'i kız çocuklarından 45 bin 96'sı ise erkek çocuklardan oluşuyor. Çeşitli nedenlerden ötürü ailelerinden kaçarak sokaklara düşen çocuk sayısı ise 26 bin 168 olarak kayıtlara geçti.

Çocuklar Neden Kaybolur?

Çocuğun yaşı önemlidir

Bir alışveriş merkezinde, büyük organizasyonlarda kısaca kalabalık yerlerde sıkça duyulan bir anons vardır: Dört yaşlarında bir çocuk bulunmuştur. Ailesinin danışmaya müracaat etmeleri... Ya da 3 yaşında, kırmızı tişört giyen bir kız çocuk aranmaktadır. Küçük çocuklar kalabalık yerlerde ailelerinin ellerini bıraktığı zaman, ilgilerini çeken bir şey olduğunda onun peşine takılarak kolayca kaybolurlar. Dertlerini anlatamadıkları için, çoğunlukla soyadı, adres gibi bilgileri akıllarında tutamadıkları için ağlamaya başlarlar. Eğer bu sırada bulunulan yer tehlikeli bir yere kazaya uğrayabilirler ya da iyi niyetli olmayan birileri ile karşılaşabilirler.

Okul yaşından sonra çocuklar kaybolduklarını anlatabilirler, evlerini bulabilirler ve yardım isteyebilirler. Polis kayıtları, ailelerinin kaybolduğunu bildirdiği çocukların büyük çoğunluğunun kaybolmayı istediğini, yani evden kaçtığını göstermektedir. Çocukların evden kaçmaları tüm dünyada sanıldığından çok görülen bir olgudur. Çoğunlukla evden kaçan çocuklar sokaklarda yaşamakta, sokak kültürünün her türlü olumsuzluğundan nasibini almaktadırlar. Sokaklarda yaşamak için çalışmaktan, hırsızlığa, alkolden uyuşturucuya, fiziksel tacizden cinsel tacize uzanan bir yaşam onları beklemektedir. Evden kaçan çocuklar emniyet güçleri tarafından bulunup, ailelerine verildiklerinde çoğu kez yeniden kaçtıkları görülmektedir. Bazıları ise yaşadıkları nedeni ile kabul görmeyecekleri endişesi ve ailelerinin tepkilerinden çekindiklerinden dönmek isteseler de evlerine dönemezler.

